

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/202/2016
Identifikačné číslo spisu:	3811215549
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:3811215549.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Q. Z., bývajúcej v Z., proti žalovanej Dražby a aukcie, s.r.o., so sídlom v Martine, Flámska 1, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom v Martine, Jilemnického č. 30, IČO: 36715352, o zaplatenie sumy 1 241,93 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7 C 36/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. decembra 2014, sp. zn. 8 Co 477/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) v poradí druhým rozsudkom zo dňa 10. apríla 2014 č. k. 7 C 36/2012-137 zamietol návrh žalobkyne a uložil jej povinnosť uhradiť na účet právneho zástupcu žalovanej trovy konania v sume 352,60 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Po právnej stránke aplikoval zákon č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Mal za preukázané, že žalovaná dňa 23. marca 2011 oznámila žalobkyni výšku pohľadávky a tiež ju poučila o tom, že ak nedôjde k úhrade do 20. apríla 2011, bude musieť pokračovať ďalej v dražbe, a to objednaním ohliadky predmetu dražby znalcom, vypracovaním znaleckého posudku, čím dôjde k navýšeniu pohľadávky. Z výpisu účtu, ktorý sa nachádza v spise žalovanej, bolo preukázané, že platba bola zaslaná vo výške 3 000 eur až dňa 26. apríla 2011, teda týmto bolo preukázané, že žalobkyňa nedodrжала lehotu, a preto žalovaná dôvodne pokračovala v dražbe. Náklady dražobnej spoločnosti (žalovanej) boli v celkovej sume 1 535,26 eur. Z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že na strane žalovanej sa nejedná o bezdôvodné obohatenie, keďže žalovaná z platby žalobkyne uplatnila trovy súvisiace s výkonom dražby, ktorý realizovala potom, ako žalobkyňa nesplácala úvery. Úver nesplatila ani po predĺžení termínu úhrady do 20. apríla 2011, a preto žalovaná dôvodne pokračovala vo výkone dražby, čím jej vznikli náklady ako sú vyššie uvedené. Žalobkyňa bola poučená o tom, že ak neuhradí dlžnú sumu do predĺženého termínu, t. j. do 20. apríla 2011 vzniknú aj ďalšie náklady s výkonom dražby. Konštatoval, že žalovaná nekonala v rozpore s

ustanoveniami zákona č. 527/2002 Z.z. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na základe odvolania žalobkyne rozsudkom zo dňa 30. decembra 2014 č. k. 8 Co 477/2014-152 potvrdil rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na doplnenie akcentoval, že podstata zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie spočíva v tom, že toho, kto poruší povinnosť neobohacovať sa na úkon iného, stíha nepriaznivý právny následok v podobe sankcie spočívajúcej v povinnosti bezdôvodné obohatenie vydať. Tiež uviedol, že žalobkyňa v konaní nespochybňovala, že by niektoré náklady dražby boli neoprávnene náúčtované a nesprávne vypočítaná odmena dražobníka. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

3. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) na pošte 6. marca 2015 podanie označené ako „mimoriadne dovolanie“, v ktorom uviedla, že nesúhlasí s rozsudkami súdov nižších stupňov. Tvrdenia žalovanej označila za nepravdivé a zavádzajúce. Konštatovala, že nebol realizovaný výkon záložného práva, pretože telefonovala s pracovníčkou žalovanej, ktorá mala vedieť, že dlžnú sumu uhradí syn žalobkyne o týždeň neskôr (z dôvodu poskytnutia pôžičky po niekoľkých odpracovaných mesiacoch v zamestnaní). Konštatovala, že pracovníčka žalovanej jej povedala o nepokračovaní v dražbe a možnosti požiadať o odklad splátok. Poukázala na skutočnosť, že Consumer finance holding postúpil túto istú pohľadávku inej spoločnosti, tak nemohol byť výkon záložného práva zrealizovaný žalovanou. Následne namietala nezohľadnenie jej pripomienok a priklonenie sa na jednu stranu. Uviedla, že dňa 13. septembra 2011 podala na žalovanú žalobu za podvod. Podľa jej názoru ju spoločnosť okradla o žalovanú sumu. Dovolateľka tvrdila, že na účet žalovanej poslala sumu 3 000 eur za dlžné hypotéky, žalovaná si časť sumy nechala pre seba bez predchádzajúceho upozornenia a tým prišla o možnosť odkladu splátok. Naďalej trvala na tom, aby žalovaná zaplatila žalovanú sumu, pretože za poslaných 3 000 eur neboli uhradené dva úvery (omeškané splátky), ale len jeden úver. Konanie žalovanej označila za nezákonné a v rozpore s dobrými mravmi.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolanie zamietnuť.

5. Okresný súd Martin výzvou z 24. marca 2015 č. k. 7 C 36/2012-160 s odkazom na § 241 ods. 1 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“) vyzval dovolateľku, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy predložila plnomocenstvo udelené žalobkyňou pre celé dovolacie konanie, pretože predmetné plnomocenstvo sa v spise nenachádza. Výzva súdu prvej inštancie bola dovolateľke doručená dňa 20. apríla 2015. Na výzvu súdu reagovala dovolateľka podaním zo dňa 28. apríla 2015 (na č. l. 162 spisu), v ktorom uviedla, že „udeľuje plnomocenstvo Okresnému súdu v Martine pre celé dovolacie konanie v zmysle § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.“.

6. Súd prvej inštancie podľa pokynu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uznesením zo dňa 27. júna 2016 č. k. 7 C 36/2012-186 vyzval žalobkyňu na doplnenie jej neúplného dovolania v lehote 20 dní od doručenia tohto uznesenia, v ktorom dovolateľku poučil aj o možnosti požiadať o ustanovenie advokáta Centrom právnej pomoci v zmysle § 30 O.s.p. Súčasne ju poučil o tom, že ak v stanovenej lehote nedoloží požadované plnomocenstvo ňou udelené vybranému advokátovi, alebo neoznámí súdu, či požiadala Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci, spis bude predložený dovolaciemu súdu, ktorý konanie o dovolaní pre nedostatok zastúpenia dovolateľky zastaví. Žalobkyňa prevzala uvedené uznesenie dňa 14. júla 2016, ale podmienku povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní nesplnila.

7. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) vychádzajúc z vyššie uvedeného po zistení, že dovolanie podala strana sporu (žalobkyňa), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané, bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

9. Dovolateľ v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 429 CSP). V prípade, že dovolateľom je fyzická osoba, ktorá nemá právnické vzdelanie, musí byť v dovolacom konaní zastúpená advokátom. Povinné zastúpenie advokátom je zvláštnou podmienkou dovolacieho konania týkajúcou sa dovolateľa. Účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc a aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 428 a § 429 CSP. Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 429 ods. 1 CSP je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky. Dovolací súd poznamenáva, že obdobné ustanovenie mala aj právna úprava účinná do 30. júna 2016 (§ 241 ods. 1 O.s.p.).

10. V danej veci dovolací súd konštatuje, že žalobkyňa ako dovolateľka nemá právnické vzdelanie. Súd prvej inštalácie ju vyzval na odstránenie nedostatku spočívajúceho v povinnom právnom zastúpení a poučil ju o možnosti požiadať o ustanovenie advokáta Centrom právnej pomoci v zmysle § 30 O.s.p., pričom dovolateľka podmienku povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní nespĺnila (ako aj nedoplnila dovolanie o náležitosti dovolania v zmysle § 241 ods. 1 a 2 O.s.p., teraz § 428, § 429, § 431, § 432 CSP). Tiež akcentuje, že spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak takáto právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu (čl. 1 CSP; obdobne § 2 O.s.p.). Z uvedeného je zjavné, že súd, ktorý prejednáva a rozhoduje vec, nemôže byť zástupcom strany v konaní vrátane dovolacieho konania.

11. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že neboli splnené podmienky dovolania stanovené v § 428 a § 429 ods. 1 CSP (predtým § 241 ods. 1 a 2 O.s.p.), hoci bola dovolateľka v dovolacom konaní poučená o náležitostiach dovolania, ako i o povinnosti právneho zastúpenia v dovolacom konaní, z ktorého dôvodu nenastali také právne účinky, v dôsledku ktorých by právna úprava účinná v čase podania dovolania umožňovala uskutočniť meritórny dovolací prieskum (viď § 470 ods. 1 CSP).

12. Z týchto dôvodov najvyšší súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 477 písm. d) a e) CSP ako procesne neprípustné.

13. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.